



## دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

دانشکده علوم تغذیه و صنایع غذایی

دوره دکترای تخصصی سیاست های غذا و تغذیه

**عنوان:** سیر تفکر در حوزه غذا و تغذیه (History of Food and Nutrition thoughts)  
**تعداد واحد:** ۲ واحد (نظری)

**زمان کلاس:** سه شنبه ها ۱۰-۱۲

**مسئول و هماهنگ کننده:** دکتر نسرين اميدوار - گروه تغذيه جامعه

### هدف کلی درس:

هدف از این درس آشنا کردن دانشجویان با سیر تاریخی و تحولات فکری در حوزه غذا و تغذیه، شناسایی نقاط عطف این سیر تحولی و بازتاب های آن بر ابعاد پژوهش، آموزش و سیاست گذاری در این حوزه است. امید آنست که در پایان این کلاس، دانشجویان بتوانند:

۱. تاریخ تفکرات حوزه غذا و تغذیه و جریانات اصلی در این حوزه را بحث کنند.
۲. رویدادهای مهم در سیر تحول تفکرات غذا و تغذیه و پیامدهای کلی آنها را بر پژوهش و آموزش این حوزه مورد تحلیل قرار دهند.
۳. سیر تاریخی تحول این رشته در کشور را در ارتباط با رویدادهای جهانی آن مورد بحث و تحلیل قرار دهند.
۴. ارتباط تحولات در فلسفه علم با تحولات مفهومی و روشی در علم تغذیه را مورد بحث و تحلیل قرار دهند.

### روش ارائه:

این درس بصورت ترکیب استاد محور-دانشجو محور و مبتنی بر مباحثه آزاد ارائه می گردد.

## تقویم کلاس

منبع	عنوان	جلسه
۱	اهمیت و ضرورت مطالعه تاریخ و فلسفه علم و سیر تفکر در حوزه تغذیه	۱
۳-۷	رویکرد بیومدیکال و فرد محور: سیر تاریخی شناسایی و درمان کمبودهای تغذیه ای	۲
۸-۱۱	رویکرد های جمعیت محور و تاکید بر سلامت عمومی <ul style="list-style-type: none"> <li>• توجه به بیماری های غیرواگیر</li> <li>• تولد اپیدمیولوژی تغذیه</li> </ul>	۳
۱۲-۱۴	مقدمه ای بر فلسفه علم و سیر شکل گیری و تحول آن مفاهیم پایه: <ul style="list-style-type: none"> <li>• (The nature and relations of being) Ontology</li> <li>• (Theory Of Knowledge) Epistemology</li> <li>• (Theory Of Value) Axiology</li> </ul> مفهوم و ضرورت علم سطح دوم second order level	۴-۷
۱۵-۱۶	دیدگاههای فلسفی در سلامت عمومی رویکرد تقلیل گرایانه ، پوزیتیویستی و پست پوزیتیویستی و مقایسه آن با رویکرد کل نگر و نقاد <ul style="list-style-type: none"> <li>• برساخت گرایی</li> </ul>	۸
۱۷-۲۱	تغییر پارادایم در حوزه تغذیه گیسن و پس از آن: بازتاب هریک از دو رویکرد در پژوهشها و تحلیل های تغذیه ای تولد نگرش تلفیقی: تکامل تغذیه بعنوان یک علم بین رشته ای	۹ و ۱۰
۲۲-۲۳	تغذیه پیشگیرانه (Preventive nutrition) تغذیه اجتماعی (Social nutrition)	۱۱ و ۱۲
۲۴-۲۶	بازتاب تحولات فلسفی اخیر در اولویت ها و رویکردهای پژوهشی درحوزه غذا و تغذیه	۱۳-۱۴
	ارائه دانشجویان	۱۵-۱۶

## منابع درس (references) :

### جلسه ۱: اهمیت و ضرورت مطالعه تاریخ و فلسفه علم

۱. Meienschein J. Why study history for science? *Biology and Philosophy* ۲۰۰۰; ۱۵: ۳۳۹-۳۴۸.
۲. Grimm SR. Why study history? On its epistemic benefits and its relation to the sciences. Forthcoming in: *Philosophy* ۲۰۱۷.

### جلسه ۲: رویکرد بیومدیکال و فرد محور در حوزه علوم تغذیه

۳. Carpenter KJ. A Short History of Nutritional Science: Part ۱ (۱۷۸۵-۱۸۸۵). *J. Nutr.* ۲۰۰۳, ۱۳۳: ۶۳۸-۶۴۵.
۴. Carpenter KJ. A Short History of Nutritional Science: Part ۲ (۱۸۸۵-۱۹۱۲). *J. Nutr.* ۲۰۰۳, ۱۳۳: ۹۷۵-۹۸۴.
۵. Carpenter KJ. A Short History of Nutritional Science: Part ۳ (۱۹۱۲-۱۹۴۴). *J. Nutr.* ۲۰۰۳, ۱۳۳: ۳۰۲۳-۳۰۳۲.
۶. Carpenter KJ. A Short History of Nutritional Science: Part ۴ (۱۹۴۵-۱۹۸۵). *J. Nutr.* ۲۰۰۳, ۱۳۳: ۳۳۳۱-۳۳۴۲.
۷. Luigi M. De Luca, Kaare R. Norum. Scurvy and Cloudberries: A Chapter in the History of Nutritional Sciences. *J. Nutr.* ۲۰۱۱; ۱۴۱: ۲۱۰۱-۲۱۰۵.

### جلسه ۳: رویکرد های جمعیت محور و تاکید بر سلامت عمومی

۸. Szreter S. The Population Health Approach in Historical Perspective. *American Journal of Public Health* ۲۰۰۳; ۹۳(۳): ۴۲۱-۴۳۱.
۹. Keusch GT. The History of Nutrition: Malnutrition, Infection and Immunity. *J. Nutr* ۲۰۰۳. ۱۳۳: ۳۳۶S-۳۴۰S.
۱۰. Brown TM, Cueto M, Fee E. The World Health Organization and the Transition From International to Global Public Health. *American Journal of Public Health* ۲۰۰۶; ۹۶(۱):۶۲-۷۲.
۱۱. Rosner D. "Spanish Flu, or Whatever It Is. . .": The Paradox of Public Health in a Time of Crisis. *Public Health Reports* ۲۰۱۰; Suppl ۳; ۱۲۵:۳۸-۴۷.

### جلسه ۴ تا ۷: مقدمه ای بر فلسفه علم و سیر شکل گیری و تحول آن

۱۲. چالمرز آ. چیستی علم. (مترجم: سعید زیبا کلام). انتشارات سمت. چاپ دوازدهم ۱۳۹۰.
۱۳. اکاشا، س. فلسفه علم. (مترجم: هومن پناهنده)، انتشارات فرهنگ معاصر ۱۳۸۷.
۱۴. Umpleby SA. Second order science: logic, strategies, methods. *Constructivist Foundations* ۲۰۱۴; ۱۰(۱): ۱۶-۲۳.

### جلسه ۸: دیدگاههای فلسفی در سلامت عمومی

۱۵. Weed DL. Towards a philosophy of public health. *J Epidemiol Community Health* ۱۹۹۹; ۵۳:۹۹-۱۰۴.

۱۶. Alrøe HF, E Noe. Second-order science of interdisciplinary research: A polyocular framework for wicked problems. ۲۰۱۴ - philpapers.org

جلسه ۹ و ۱۰: تغییر پارادایم در علوم تغذیه: اعلامیه گیسن و پس از آن

۱۷. Geissen declerartion ۲۰۰۵
۱۸. Meyer-Abich KM. Human health in nature – towards a holistic philosophy of nutrition. *Public Health Nutrition* ۲۰۰۵; ۸(۶A):۷۳۸–۷۴۲.
۱۹. Hassel CA. Reconsidering nutrition science: critical reflection with a cultural lens. *Nutrition Journal* ۲۰۱۴, ۱۳:۴۲.
۲۰. Ridgway E, Baker P, Woods J, Lawrence M. Historical Developments and Paradigm Shifts in Public Health Nutrition Science, Guidance and Policy Actions: A Narrative Review. *Nutrients* ۲۰۱۹, 11, ۵۳۱; doi:۱۰.۳۳۹۰/nu۱۱۰۳۰۵۳۱.
۲۱. Mozaffarian D, et. al. History of modern nutrition science—implications for current research, dietary guidelines, and food policy. *BMJ* ۲۰۱۸;۳۶۱:k۲۳۹۲ | doi: ۱۰.۱۱۳۶/bmj.k۲۳۹۲.

جلسه ۱۱ و ۱۲: تغذیه اجتماعی، تغذیه پیشگیرانه

۲۲. Fardet A, Rock E. Toward a New Philosophy of Preventive Nutrition: From a Reductionist to a Holistic Paradigm to Improve Nutritional Recommendations. *Adv. Nutr.* ۲۰۱۴; ۵:۴۳۰–۴۴۶.
۲۳. Schubert L, Gallegos D, Foley W, Harrison C. Re-imagining the ‘social’ in the nutrition sciences. *Public Health Nutrition* ۲۰۱۱:۱۵(۲):۳۵۲–۳۵۹.

جلسه ۱۳–۱۴: بازتاب تحولات فلسفی اخیر در اولویت ها و رویکردهای پژوهش تغذیه

۲۴. Adèle R. Tuford<sup>۱</sup> · Philip C. Calder<sup>۲,۳</sup> · Pieter Van't Veer<sup>۱</sup> · Edith F. Feskens<sup>۱</sup> · Theo Ockhuizen<sup>۴</sup> · Aletta D. Kraneveld<sup>۵</sup> · Jan Sikkema<sup>۶</sup> · Jan de Vries Is nutrition science ready for the twenty-first century? Moving towards transdisciplinary impacts in a changing world. *European Journal of Nutrition* (۲۰۲۰) ۵۹ (Suppl ۱):S۱–S۱۰.
۲۵. Meral G. Philosophy of Nutrition: Past-Future Nutrition. In: *Gut Microbiota*. ۲۰۱۸. DOI: ۱۰.۵۷۷۲/intechopen.۷۵۷۸۴
۲۶. Bassaganya-Riera J, Berry EM, Blaak EE, Burlingame B, Coutre J, Eden Wv, Et. al. Goals in Nutrition Science ۲۰۲۰-۲۰۲۵. *Frontiers in Nutrition* ۲۰۲۱; ۷. doi: ۱۰.۳۳۸۹/fnut.۲۰۲۰.۶۰۶۳۷۸.